

Ангел Каралийчев

Наказание
Троянска легенда

На сто крачки от манастира „Свети Йоан Предтеча“ има един голям каменен старовремски кръст, покрит със зелен мъх. Под него спят двадесет и пет души бунтовници, излезли бой да се бият за свободата на своя роден край. Пред манастира те се появиха със зелени войнишки куртки, с бели калпаци и лъвчета на калпаците, с високи навои и черни върви, с тънки иглянки.

Войводата ги води да бранят Вълчия проход. Зад тях, в една тиха зелена долина, се беше потулил вехтият манастир. Над гъстия орешак светеше оловното кубе на църквичката. Бунтовниците натрупаха камъни, запришиха пътя на татарите и залегнаха. Когато пътят отвъд прохода почерня от татари и пушки запукаха като клепало – петима души манастирски братя изскочиха от килиите си, пресякоха тревясалия двор, откъргнаха малката задна вратица и побягнаха като рогачи в дълбоките планински дебри.

В магерницата остана само нямото момче Велко, манастирският ратай. Наведен под камината, Велко раздуха въглените, подкладе гърнето, излезе навън и се мушна в градината за мащерка, ала преди да накъса дъхави стръкчета, Нямото се покатери бързо на ореха да навести своите крилати другарчета-гургуличета.

Надникна в дупката и въздъхна: птичките бяха вече изхвъркнали. С тъга Нямото се озърна наоколо и ги потърси. Погледна към Вълчия проход. Най-напред видя червеното знаме на бунтовниците. Очите му се разшириха и сърцето му затупка. Хвърли се на земята и изхвъркна вън, затече се към прохода.

– Нямото е тука! – обади се един от бунтовниците. – По-скоро ти-чай, Велко, за вода, че умираме от жажда!

Нямото не го чу. То беше глухо.

Бунтовникът му направи знак с ръце. Като разбра какво искат от него, Велко се обърна назад и полетя. Подире му дигнаха прах три татарски куршума. Единият разкъса петата му, кръв закапа по сухия път. Нямото се спря. Закуца към манастира, влезе в магерницата, грабна стомната и я подложи под чучура на чешмичката, която едвам сълзеше. Докато се напълни стомната, то си превърза с една кърпа ранения крак. Бунтовниците поеха стомната с разтреперани ръце. Изпиха водата и поискаха още. Насреща татарите напиреха с грозен вой.

Додето слънцето слезе над Чемерикова поляна, Нямото три пъти се връща при бунтовниците. Когато излезе за четвърти път от манастирския двор и погледна към прохода – косата му настръхна: една стена от черни хора с голи ножове прехвърли натрупаните камъни от

бунтовниците и идеше към него. С ужас Нямото хвърли стомната и тя се строши. Втурна се към черковната врата. По белите каменни стъпала останаха кървави петна от ранения му крак. Блъсна лявата врата на иконостаса и влезе в олтара. Наведе се, вдигна една голяма плоча под престола, спусна се в скривалището и пак намести плочата над главата си. Притихна.

Татарите нахълтаха в двора. Запращяха дървените килии. Най-напред потърсиха водоносеца на бунтовниците. По кървавите дири разбраха, че в църквата. Почнаха да го търсят зад клоните, събориха аналоя, гледаха под престола, в пезулите никъде го нямаше куцото момче, сякаш беше потънало в земята.

– Огън! – извика големият господар на татарите.

Двамина изскочиха навън към магерницата за огън. Нямото в тъмната дупка трепереше като голо птиче и се кръстеше.

Докато се върнат татарите с огъня – големият господар вдигна нагоре пушката и я насочи към иконата на Исуса Христа. Божият син го гледаше с благи очи. Татаринът спусна ударника. Тогава куршумът прониза шията, стигна един камък, по-твърд от кремък, върна се назад по същия път и се заби в челото на стрелеца. Началникът на ордата се люшна и падна възнак. Голям страх завладя ордата. Двамина хванаха убития и го изнесоха навън. Ония, които върлуваха из манастирските стаи, като разбраха какво се е случило, нададоха грозен вик и се разбягаха.

Манастирът опустя.

Нямото вдигна плочата. Излезе навън и се озърна наоколо. Вечерна светлина влизаше през десния прозорец и заливаше кръста над иконостаса...

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir_Ivanhoe, август, 2007 г.
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

Издание:

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9090>]